

Rizikų suvaldymas – misija (ne)įmanoma

2020 rugpjūčio 06d.

Žana Kraučenkienė

Rizikų valdymas - Kokios dažniausiai daromos klaidos?

Sistema:

- Aplinka / Valdysena, kultūra
- Strategija, tikslai
- Įvykių identifikavimas
- Rizikos įvertinimas
- Reakcija į riziką
- Kontrolė
- Informacija ir komunikacija
- Stebėsena

Aplinka dinamiška → **Procesas nuolatinis**

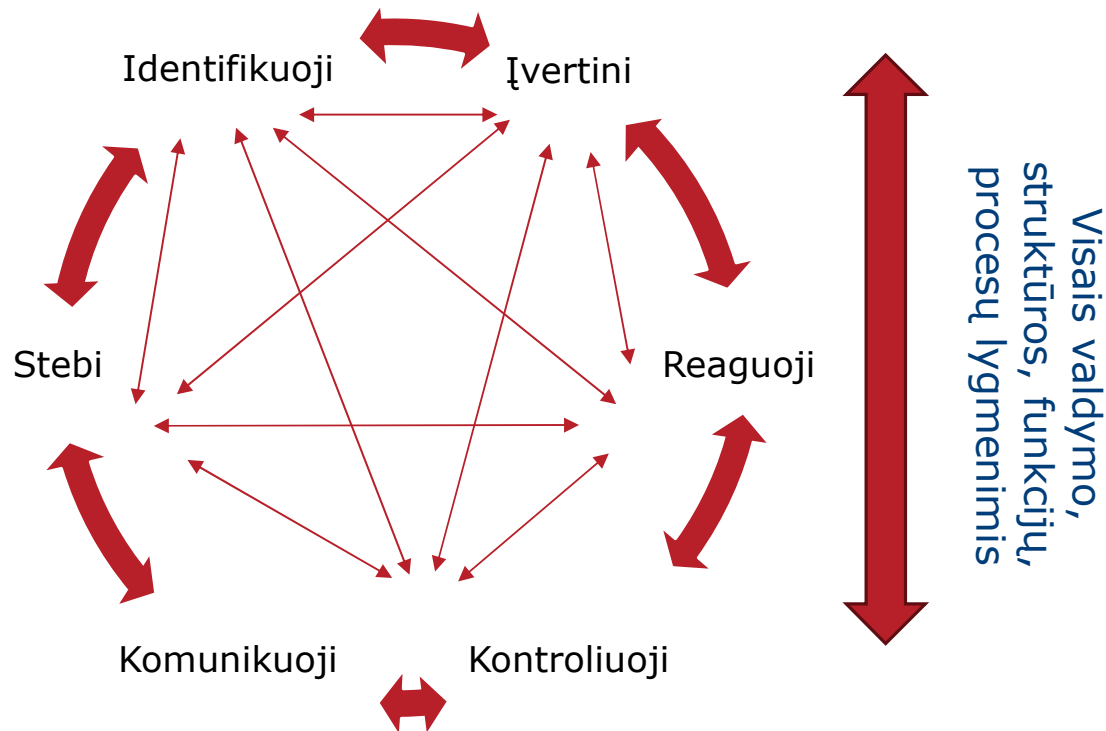

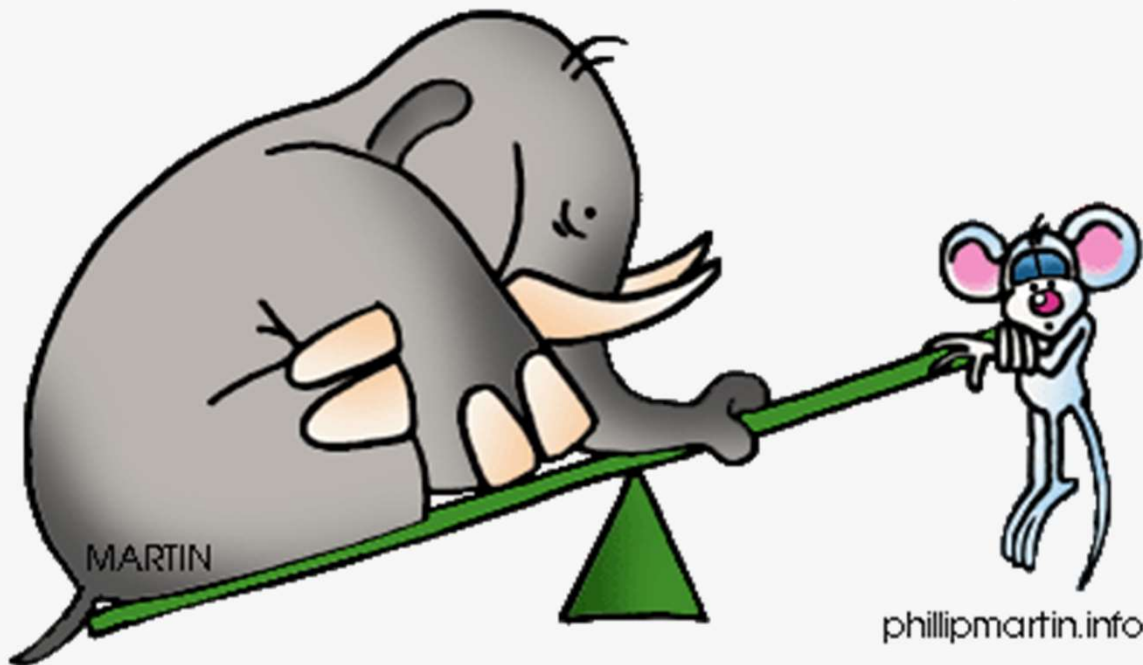
Figure 1 — Relationship between the principles, framework and process

Kur paslystame?

Požiūris, išankstiniai nusistatymai, įpročiai, interesai

- ≡ 1. Mums to nereikia ir neaktualu.
- ≡ 2. Viršūnėlės ar šaknelės.
- ≡ 3. Burtų lazdelės ir burtininkų paieškos
- ≡ 4. „Socialinis“ atstumas.
- ≡ 5. Išklystam iš kelio dėl takelio.
- ≡ 6. Neįmanoma!
- ≡ 7. Titanų kovos.
- ≡ 8. Barbės šimtadarbės.

1. Mums to nereikia ir neaktualu.

- ≡ Ir be to puikiai sekasi
- ≡ Papildoma biurokratija
- ≡ Sudėtingi sprendimai
- ≡ Reikalauja didelių investicijų
- ≡ Įmanoma tik didelėse organizacijose
- ≡ Čia finansiniam sektoriui
- ≡ Pas mus specifika
- ≡ ...

2. Viršūnėlės ar šaknelės.

- ≡ Valdymo organams ir TOP vadovams nėra **TAM** laiko.
 - ≡ Rizikų valdymas operacinio lygmens reikalas.
 - ≡ Rizikų vadovo, Vidaus audito vadovo dalyvavimas Strateginėse sesijose – ar jiems to reikia?
- ≡ Kad Valdymo organai ir TOP vadovybei būtų įdomu ir naudinga:
 - ≡ „Adekvačių“ rizikų eskalacija bei kontrolės priemonių nustatymas;
 - ≡ Tinkama komunikacija ir kritinių aspektų išgryninimas;
 - ≡ Aukščiausio lygio ekspertinės įžvalgos, konsultacijos ir rekomendacijos.

3. Burtų lazdelės ir burtininkų paieškos.

- ≡ Ar tikrai išsigelbėjimas IT sistema ir/ar Konsultantai?
- ≡ Ar vien tik Rizikų vadovo (CRO) paskyrimas yra sprendimas?

Responsibility for managing risk remains a part of first line roles and within the scope of management.

4. „Socialinis“ atstumas.

- ≡ Teoriškai ir deklaratyviai – darbuotojų lygybė, o praktiškai – vis dar „Socialinis“ atstumas:
 - ≡ Vienpusis pokyčių inicijavimas iš viršaus žemyn;
 - ≡ Trūkumas abipusės vertikalios ir horizontalios komunikacijos;
 - ≡ Netinkamas grįžtamojo ryšio įvertinimas;
 - ≡ Ego laimi prieš sveiką protą, logiką ir objektyvumą;
 - ≡ Dažnos išimtis, veiksmai prieštaraujantys nustatytoms procedūroms.

Key terms

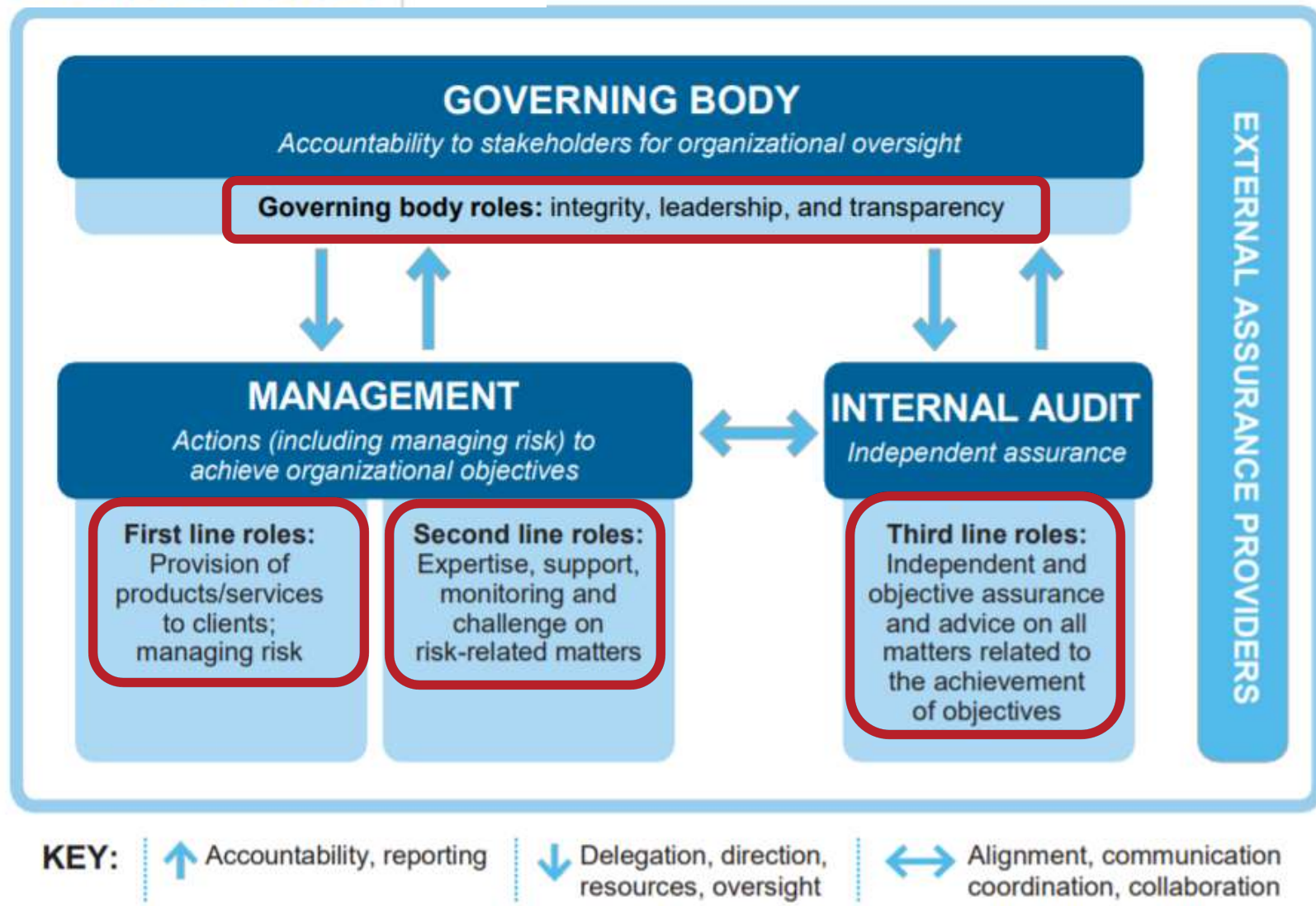
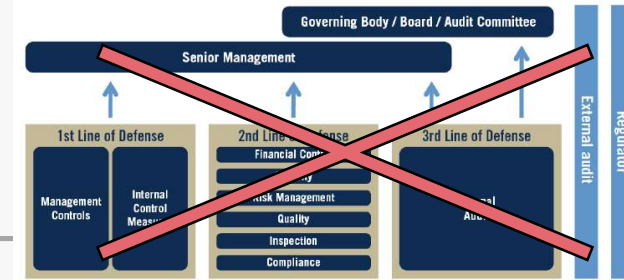
Organization – An organized group of activities, resources, and people working toward shared goals.

Stakeholders – Those groups and individuals whose interests are served or impacted by the organization.

Governing body – Those individuals who are accountable to stakeholders for the success of the organization.

Management – Those individuals, teams, and support functions assigned to provide products and/or services to the organization's clients.

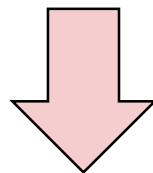
Trijų ~~Gynybos~~ Linijų Modelis (nuo 2020.08)

5. Išklįstam iš kelio dėl takelio.

- ≡ Sunkumai prioritetizuojant veiklas, investicijas, resursų paskirstymą.

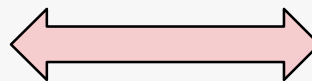
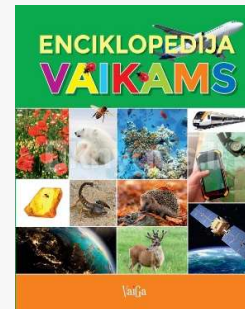
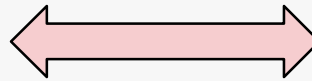
Akcininkų ir kitų susijusių šalių lūkesčiai, Reguliaciniai reikalavimai

Strategija, Tikslai, Planai, Rizikos

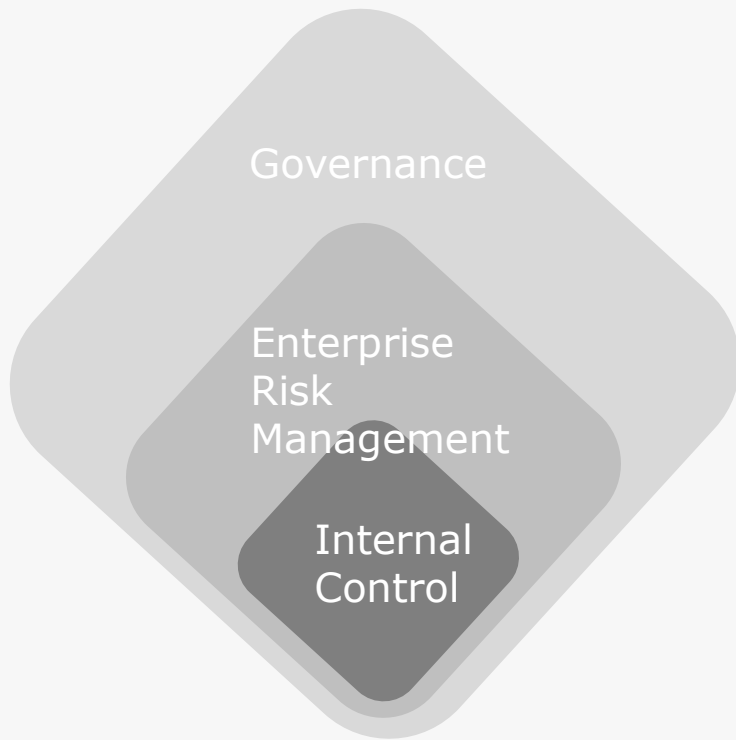
6. Neįmanoma! **Ar tikrai?**

- ≡ Labai norime, tikimės geriausio ir skubame.
- ≡ Problemos nuolat kartojasi:
 - ≡ Viršytas biudžetas;
 - ≡ Pradelsti terminai;
 - ≡ Nekokybiškos paslaugos/medžiagos/produkcija;
 - ≡ **(Ne)**numatytos aplinkybės.

7. Titanų kovos.

≡ Vidaus kontrolė vs Rizikų valdymas,

*17-ta Vidaus auditorių konferencija Pietų Afrikoje

Titanų kovos.

- ≡ Vidaus kontrolė vs Rizikų valdymas,
- ≡ ISO 31000 vs COSO ERM

COSO ERM, 2017

Kur esame? Kas gerai, o ką reikia tobulinti? Kur norime būti? Kiek galime skirti resursų? Kaip tai pasieksime?

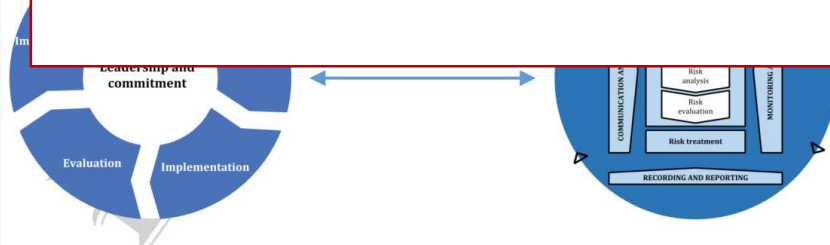

Figure 1 — Relationship between the principles, framework and process

Governance & Culture	Strategy & Objective-Setting	Performance	Review & Revision	Information, Communication, & Reporting
Exercises Board Risk Oversight Establishes Operating Structures Defines Desired Culture Demonstrates Commitment to Core Values Attracts, Develops, and Retains Capable Individuals	Analyzes Business Context Defines Risk Appetite Evaluates Alternative Strategies Formulates Business Objectives	Identifies Risk Assesses Severity of Risk Prioritizes Risks Implements Risk Responses Develops Portfolio View	Assesses Substantial Change Reviews Risk and Performance Pursues Improvement in Enterprise Risk Management	Leverages Information and Technology Communicates Risk Information Reports on Risk, Culture, and Performance

8. Barbės - šimtadarbės.

- ≡ Nuoseklumo ir sisteminio požiūrio trūkumas.
- ≡ Pamiřštama išsiaiřkinti:
 - ≡ Ar veikla/investicija/projektas suderinama su mums deleguotomis funkcijomis?
 - ≡ Ar suderinama su mūsų strategija ir tikslais?
 - ≡ Ar klausimas nesusijęs su anksčiau priimtais sprendimais ir vykdomais pokyčiais?

Rizikų valdymo sėkmės faktoriai - apibendrinimas

- ≡ Valdymo organų ir TOP vadovybės atsakomybė, lyderystė bei įsitraukimas į rizikų valdymą.
- ≡ Rizikų valdymo pagrindas - strategija ir tikslai.
- ≡ Sisteminis požiūris ir nuoseklumas.
- ≡ Informuotumas (risk based approach) priimant sprendimus – gerai atlikti namų darbai.
- ≡ Tinkama aplinka - skaidrumas, atvirumas, tolerancija ir saugumas.
- ≡ Žinoti kur esame, kur norime būti, kiek galime skirti resursų ir kokiais žingsniais link to eisime.
- ≡ Inovatyvūs, paprasti, integruoti, visiems suprantami sprendimai.